

Melek Sanmıştıım

şeytanı

Hüseyin Rahmi Gürpınar

Hüseyin Rahmi Gürpınar

MELEK SANMIŞTIM ŞEYTANI

ISBN 978-625-94658-8-3

© 2024, TALEP YAYINCILIK

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Talep Yayıncılık Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

I. Baskı: Haziran 2024, Ankara

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara
Tel: (0312) 341 36 67

Yayıncı Sertifika No: 71685
Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33

Yenimahalle/ANKARA

Yayınevi: 0312 990 10 15

İnternet: www.talepyayincilik.com

E-ileti: info@talepyayincilik.com

WhatsApp Hattı: 0501 043 69 30

Hüseyin Rahmi Gürpınar

17 Ağustos 1864'de İstanbul'da doğdu. Hüseyin Rahmi Gürpınar üç yaşında annesini kaybederek hünkar yaveri olan babası Mehmet Sait Paşa'nın yanına Girit'e gönderildi. İlkokula başladığı dönemde babasının tekrar evlenmesinden dolayı 6 yaşında İstanbul'a anneannesinin yanına gönderilerek eğitimine orada devam etti.

Hüseyin Rahmi Gürpınar Mahmudiye Rüşdiyesi, Yaku-bağa Mektebi ve idadide okurken tarihçi Abdurrahman Şeref Bey'in himayesi ile 1878'de Mekteb-i Mülkiye'ye girdi. 1880 yılında ikinci sınıfta iken ciddi bir hastalık geçirerek öğrenimini yarıda bıraktı.

Hayatını kalemi ile kazanmaya başlamadan önce Ticaret Mahkemesinde Aza Mülazımı ve Adliye Nezareti Ceza Kalemünde memur olarak çalıştı. Hüseyin Rahmi 1887'de *Tercüman-ı Hakikat* gazetesinde yazmaya başladı ve bunun ardından *Sabah* ve *İkdam* gazetelerinde muharrir ve mütercim olarak çalışmıştır.

Boşboğaz ve *Güllabi* adlı gazetelerini İkinci Meşrutiyet döneminde çıkarttı. Milliyet gazetesini İbrahim Hilmi Bey ile çıkarttı fakat uzun ömürlü olmadı. Daha sonra çalışmalarına *Vakit*, *Söz*, *İkdam*, *Zaman*, *Cumhuriyet*, *Milliyet* ve *Son Posta* gazetelerinde devam etti.

Türk edebiyatındaki natüralizm akımının başarılı temsilcilerindedir. Realizmin etkileri eserlerinde de görülmektedir. Sokağı edebiyata taşıyan yazar olarak bilinir. Teknik bakımdan başarılı olmayan romanları toplum için sanat anlayışı ile kaleme alınmıştır.

Romanlarında gözlemlere, çevre betimlemelerine yer veren Hüseyin Rahmi İstanbul'u bütün canlılığı ile anlatmış mekan ve dil yönünden canlılığı başarılı bir biçimde yansıtmıştır. Aile geçimsizlikleri, yanlış batılaşma, eski-yeni çatışması gibi konuları da ele almıştır.

MELEK SANMIŞTIM ŞEYTANI

Kibarca bir aile evinde üç yıllık içgüveysiyim. Bilirsiniz bu sözde biraz sığıntı hali vardır. Karım bana hâkim, kayınbabam eski gelenekte... Altına iç takkesi giymekle şapkanın günahını biraz hafiflettiğine inanır. Kaynanam dırdırcı, benim en ufak kusurlarımı büyüteçle büyüterek, kızını aleyhime tika basa doldurur.

Karım bu hâkimiyeti altında bana candan tutkundur. Bunu pekâlâ seziyorum, aldırmayarak yenik görüyorum. Çünkü, elim yufka. Bu damatlık sayesinde geçim sıkıntım yok, refah içinde yaşıyorum. Yalnız zor katlandığım bir işkence var: Karımın aşırı kıskançlığı... Bu hissini güya dışarı vurmak istemez. İçten içe hem kendini hem beni yer bitirir. Kocalı bayanlar bilmedirler, fazla kıskançlık aksine sonuç verir. Bu huydakilerden sonunda korktuklarını yaşayanlar çoktur. İnsan aldatmak istemese bile bu kıskançlık azabının hıncı ile öç almak sevdasına düşüyor. Başka erkekler için en masum sayılan hareketlerin bende oluşu büyük birer günah şeklini alır. Sık tıraş olmak, çamaşır değiştirmek, yeni elbise giymek, dikkatli tuvaletle sokağa çıkmak, eve her vaktinden geç dönmek bana karşı ağır şüpheler uyandıracak birer suç olur. Bedriye şu şüphelerle tizlenir, biraz süslenince galiba çok yakışıklı oluyorum da baş-

ka kadınlara beğenilmek hırsına düştüğümü sanarak, karımın kıskançlık damarları bütün bütün depreşir.

Bir parmak tıraşlı, çapaçul, yaka paça birer yana sarkmış, babayani, hımbılca bir kıyafetle gezmeliyim. Maazallah karımdan başka bir kadın beni beğenmesin, dikkatlice kendime çekidüzen verdiğim zaman suratı asılır:

– Aman bu kostümü de nerede yaptırdın kuzum? Sana hiç yakışmıyor. Bu türlüünü hoppa gençler diyer. Hele o boyunbağı seni hiç açmadı Çıkar onu, at onu... İtirazlarını suratıma savurur.

Ben hep bu olumsuz karşı koymaları olumlu manaya alırım. Onun yaraşmıyor dediğı şeyler mutlak beni çok açmıştır. Benim güzelleştiğimi görmeyi bir türlü içi götürmez. Onun karşısına geçip de biraz saç taramak ne haddime. O saatte çarpık ağız, çatık kaşla başlar:

– Aman, aman öyle yapma çirkin oluyorsun, o ne biçim kuş kanadı saç düzeltiş? İnan ki bar garsonuna dönüyorsun, şimdiki kadınların tuvalet çantalarına karşılık erkekler de ceplerinde saç tarağı, briyantın taşıyorlar.

Ara sıra kızdırmak için şöyle bir karşılıktaki bulunurum:

– Karıcığım korkma senin elinden beni kimse alamaz, ben sana ebedi gönüllüyümdür.

– Onun için değıl vallahi. Hele düşündüğün şeye bak, bunu aklıma bile getirmem, seni beğenene Allah mübarek etsin.

Bu tokgözlülüğü yaparken, dudaklarının titrediğini fark ederim. Çünkü ağız yüreğinde kaynayan duygunun tersini söylüyor. Benim kayıtsız davranışlarıma hiç dayanamaz. Beni neşeli görünce o kederlenir. Her vakit gamlı, düşünceli bulunmalıyım. Ve her gün ona olan aşkımdan şiddetinden söz etmeliyim. Bu güveni vermeye üşendiğim günlerde başka şeyler tutturarak huysuzluğu çekilmez bir dereceye varır. Artık yan

bastığım, öne baktığım, aksırdığım, öksürdüğüm bağışlanmaz birer kusur olur.

I

Kaynanam bu sıfatın dırdırcı, dedikoducu bir tipidir. Her vakit bana karşı kızını doldurur. Hain kadın kızına şöyle ders verirmiş:

-Kocana inanma sakın. O ne cingöz Hüsnü'dür. Kumda yürür de izini belli etmez. Ne kadar şüphelensen hakkındır. Erkeğe güvenilir mi hiç? Efendi baban 75'ine geldiği halde hâlâ uslanmadı, güzel bir kadın gördü mü gözleri ıslıl ıslıl ıslıdır. Ağzı kulaklarına varır. Vaktiyle utanmadan benim üzerime Müptezel fahişe Kaymak Tabağı'nı sevdi. Şimdi abdest namazla gençlik günahlarını affettirmeye uğraşiyor. Allah affetse de ben etmem ki... Yüreğimin yarası hâlâ işliyor.

Bu laflar komşuları dolaştıktan sonra uzun kulaktan bana kadar gelir. Kaynanam üç çeyrek yüzyıllık göçmüş kocasından hâlâ emin değil.

II

Geçirilen devrimlere karşı bizim ev hâlâ harem selamlık düzenindedir. İçeride kaynanam, kayınbabam, karım, ben bir de aramızda iki yaşında kopil var. Ayşe Kadın, Servinaz, iki hizmetçi. Dışarıda ihtiyar Lala Hamdi Baba, Aşçı İsmail, genç uşak Aziz Köklü.

Ayşe Kadın en çok portresi çizilmeye layık altmışlık Anadolu lu bir dişidir. Yaşlı, fakat koçan gibi... Giydiği şalvarın uçkurunu ta göğsünün üstünden düğümler. Yaz kış başı allı morlu yemenilerle sarılıdır. Bu bürünme dikkati soğuk korkusundan değil, gudubet vücudunu namahremden sakınmak merakından ileri gelir. Esmer, kaba, buruşuk suratının ancak dörtte ikisini gösterir iri iki siyah koyun gözü arasındaki pa-

lamsı burun ona karagöz cadısı çirkinliğini verir. İhtiyarlığından, kabalığından üzerine toz kondurmaz. Hâlâ kendini geçer akçe bir kadın sayar. O bu örtünme titizliğiyle ırz yönünden ev hanımlarının emniyetini kazanmıştır. Kayınbabamın, benim hizmetimize o bakar.

Servinaz emekli bir dadı kızı. Ölürken ailenin şefkatine emanet edilmiş yirmi beşlik bir taze... Dünya güzeli değil, akça pakça. Fakat kaynanamın, karımın gözlerinde Servinaz aile arasında canlı bir tehlikedir. Kayınbabamla ben onun yüzünü şöylece bir kaçamak suretiyle pek az olarak görürüz. Sofada, merdiven başında, taşlıkta ara sıra karşılaşınca bir peri kızı hayaleti gibi hemen kaçar kaybolur. Şüphesiz evin hanımlarından aldığı talimata göre davranır. Fakat ara sıra bu saklanışları kendi isteği dışında olduğunu bana sezdirecek tavırlar alır. Yahut ki ben sırf kendi kuruntumla bu sanıya kapılırim. Saklanırken yandan bir göz kaydırışıyla gülümser çekilir, hem kaçar, hem davul çalar sözüne bu şimşek hızıyla parlayıp sönen gülümsemelerde kuvvetli vaatler okur gibi acayip haller geçirmeye başladım. İnsan yasak edildiği şeye şiddetle düşkün oluyor.

Söylemeliyim ki üç senelik evlilikte de turfanda bir sevda lezzeti kalmıyor. Karıma her gün verdiğim muhabbet güveninin aksine ondan bıkkınım. Bedriye'de artık bir kız kardeş yüzü görmeye başlıyorum. Gözüm, gönlüm meşru döşek dışında aşk avına çıkmak hevesine düşüyor, tadılmadık yeni lezzetler arıyor. Her eskimiş evlenme böyle midir? Bilmem. Âlemi kuşkulandırmamak için yalnız kendi hesabıma söylüyorum.

Yaşlı, mutaasıp, bunakça bir kayınbaba ile eğitim devriminin dışında kalmış dırdırcı, kendini beğenmiş kadınlar arasında boğuluyorum. Bugün bu sıkıntılara katlanmaya cesaret verecek tek bir şey var Servinaz'ın gülümsemesi. Bir başarı ümidini kurdukça kuruyorum. Bu arzu kafamda ölçsüz bir taşkınlık alıyor. Bu sade kadın gözümde güzelleştikçe güzelleşiyor. Estetik hududunu aşarak, melekleşiyor. Yerine getiril-

meyen bu sevgi hırsı sonunda bana bir sinir hali getirdi, karımın densizliklerine dayanamamaya başladım. Sabrım taşıyor. Ara sıra atışıyoruz. Karım her zamanki itaatli kölesinin böyle dik başlılığını görünce şaşırıyor. İkimiz de işin fenaya varacağını anlayınca barışıyoruz.

III

Servinaz'a olan sevgim kafamdan kovamadığım bir saplantı, bir tebelles, bir musallat kesilme şiddetini alıyor. Bu kızıdan uzaktan uzağa gördüğüm ince bir yıldırım gülümsemesi, belki benim ona verdiğim anlam dışındadır. Bu gülümsemeden doğan sevdamin üzerine İspanya'da şatolar kuruyorum. Niçin böyle oluyor? Bu psikolojik halin incelemesine uğraşırken şu nedenleri buluyorum. Bu tehlikeli hastalık aman vermez kıskançlığı ile karımın bana çektiği işkenceden doğuyor. Kocalık duygum doydu. O, üzerime düştükçe nefretle sarsılıyorum. Karıma olan bu doygunluk nefretimi içime sindirerek belli etmemeye çalışıyorum. Bu katlanışın ruha verdiği azabı çekenler bilir. Bu zorlama Bedriye'den beni soğuttuğu kadar onu bana ateşlendiriyor. Bu azabın tek mükâfatı olan gülümsemelerle gönlümü ferahlandırmak için vesile kollamaya başladım. Ona rastlamak ümidiyle lüzumlu lüzumsuz, vakitli vakitsiz yukarıdan aşağıya evi dolaşıyorum. En ufak kımıldanışlarımı dikkatinden kaçırmayan Bedriye ara sıra akıllıca hiçbir neden bulmak kabil olmayacak derecede garipliklere varan bu değişikliği renk vermez bir casus dikkatiyle dakikası dakikasına izliyor. Şüphelerini kuvvetlendirecek tevil edilemez izlere rastladıkça o da yüreğinin hınç kanını içine akıtıyor. Besbelli bu aile dramı hakkındaki kararını vermek için elle tutulur bir delil yakalamak zamanını bekliyor. Aile arasında patlayacak bir bombaya doğru gidiyoruz.

Servinaz'a gelince bu melek görünürde yok gibi uçuculaştı. Biz bu piyesin sır vermez üç kahramanı birbirimize tek söz söylemeden bir dilsiz rolü oynuyoruz. Bununla beraber bu

sıklık tedbirleri arasında Servinaz'la birkaç defa göz göze geldik, o gülümsedi kaçtı, ben ağladım kaldım. Karım bu işaretleşmeyi bir delikten gördü mü? Bilmiyorum artık...

IV

Bu gün görmez sultana ne zaman kavuşacağım? Karımın, Kaynanamın, Ayşe Kadın'ın gözcülükleri arasında buna ihtimal vermek tasavvura bile sığar bir şey değil... Bu ümitsiz sevdaya uçucu bir değer, ulaşılmaz bir lezzet veriyor.

Sosyete içinde rastgele oynadığı rol ara sıra mukaddera-tımızı değiştirecek ehemmiyette inanılmaz hadiseler yaratır. Servinaz'ın Beykoz'da ihtiyar bir teyzesi var. Birkaç ayda bir izinle oraya gider. İki üç gece kalır. Evimiz Süleymaniye'de karımın kız kardeşi Nebile Hanım da Erenköy'de evlidir. İki kız kardeş çok sevişirler. Servinaz'ın Beykoz'da izinli bulunduğu bir sırada doğum ağrısı tutan Nebile'nin kurtulamayarak tehlikeli bir duruma düştüğü haberi gelir. Çok telaşlanan kaynanam çocuğu Ayşe Kadın'ın kucağına vererek soluğu Erenköy'de alır. Onların çıkmalarından iki saat sonra Servinaz Beykoz'dan Süleymaniye'ye dönmüş bulunur.

Tesadüfün hazırladığı bu akla gelmez fırsat karşısında yüreğimi çarpıntı, elimi ayağımı bir titremedir aldı. Bu umulmaz fırsat, iyi, geniş fakat nasıl yararlanabileceğim? Kayınbabam yarı bunak bir ihtiyar, oturduğu yerde dalar dalar uyanır. Zihince yeniliği yoktur. Uyanıklıkta da uyku uyusukluğundan pek kurtulamaz. Söylenen lakırdıyı beş dakika geçmeden unutur, tekrar sorar. Bu pinponluğuna bakmadan onun aile hayatında büyük ayıp ve günah sayılan bir saldırma hareketi vardır. Oda hizmetinde bulunduğu sırada Servinaz'a sarılıp öpmek istemiş. Bu suçundan sonra kız ihtiyarın yanına gitmekten menedilmiştir.

Servinaz'ın dönüşünü ihtiyara bildirmeye lüzum görmedim. Bu gece için kuracağım konuşma planında engeli aşmak

hiç de güç değildi. Gece odasından çıkmaz, aşçının verdiği akşam yemeğini götürdüm yedirdim. Akşam yemeğini doktorlar yasak etmişti ama dinlemez, iştahı yerindedir. Kahvesini pişirdim, fincanına her vakitki gibi on damla iyot akıttım. Damar sertleşmesine karşı bu ilacı kullanıyordu. Yanındaki masaya bir yığın sigara koydum, tütün tiryakisidir. Yemekten sonra oturduğu koltukta küngürlerken sordu:

– Nebile kurtuldu mu?

– Haber yok efendim.

– Merak etmeyiniz, kurtulacak rüyasını gördüm, dedi.

Zavallı adam hayatını yarıdan ziyade uyku halinde geçiriyordu. Hemen hemen dalacakken yatağına taşıdım. Örttüm, bastırdım. Odama çıktım, kapıyı çektim.

Evimizin haremlik selamlıklı eski yapı bir ev. İki daireyi birbirinden ayıran kapının sürgülerini sürdüm. Uşaklar öbür tarafta kaldı. Şimdi biz harem tarafında üç canız. Kayınbabam, Servinaz, ben. Etrafımı saran bu yalnızlığı hissettikçe yüreğim öyle atıyor ki, Servinaz'a kavuşmak için hiçbir engel yok. Gecenin sessizliği içimi korkuya benzer çekingeng bir sevinçle dolduruyor. Bastığım yeri bilmiyorum. Kâh deli gibi iradesiz dolaşıyorum, kâh felce uğramış gibi durduğum yerde kazık kakıyorum, düşünüyorum. Ne yapayım? Yaşadığım yirmi sekiz yılın içinde bu kadar heyecanlı an geçirmediğim. Dalga geçmenin zamanı değil, ne yaparsam hemen karar vererek bu şaşkınlıktan uyanmalıyım. Bir hayalet adımları ile Servinaz'ın odasına yaklaştım, kapıya kulağımı verdim. İçeride çıt yok. Uyuyor mu? Yoksa o da benim gibi heyecan mı geçiriyor? Vursam kapıyı açacak mı? O kalenin içinde ben dışındayım. İlk yalvarmalarına kabul yüzü göstermezse böyle bir fırsat daha elime geçmez. Bu gece ya mutlaka emelime ermeliyim, ya ömrümün sonuna kadar bu hülyadan vazgeçmeliyim. Müthiş bir baş dönmesi sallantısındaayım. Düşmemek için duvara dayan-dım. Bir müddet bekledim, yüreğimin gümbürtüsünü o içer-

den duyuyor sanıyordum. Kapıyı vurarak maceraya başlayacaktım, bunun başka şekli yoktu. Bu bir sevda piyangosuydu. Ya kazanç, ya kayıp... Bir elimi kalbime dayadım öbürüyle hafiften tıktıklara başladım, bir dakika bekledim, cevap yok. Bu ne uzun süren dakika idi bilseniz. Zaferi başaramazsam ben öleceğim, aşkım ölmeyecekmiş gibi geliyordu bana.

Oda kapısı gözlerimin önünde büyüdü Babîâliyi geçti, Babühümayun kadar kabardı. Bir zafer takı şeklini aldı. Onun ötesinde erişebileceğim bir cennet tasavvur ediyordum. Talihimin mürüvvetine sığınarak tık tıkları biraz daha kuvvetle tekrarladım. Artan bir heyecanla yine bekliyordum. Sonunda sekiz on saniye geçince duyulur duyulmaz titrek bir ses cevap verdi:

— Kimdir o?

Yeni lakırdıya başlamış dili dolaşan bir çocuk kekemeliğiyle:

— Benim, Hüsnü köleniz... diyebildim.

Yine az bir sessizlikten sonra:

— Ne istiyorsunuz?

— Kapıyı açmanızı istirham ediyorum.

Bu sefer uzunca süren bir sessizlikten sonra, aynı dil dolaşıklığı ve heyecanının kesik kesik parçaladığı bir ses:

— Aa... Olur mu hiç?

Bu titrek soru önünde yüreğimden bir sevinç taşı. Onun da aynı çarpıntıyla sarsıldığını anladım. Aldığım cevap kesinlikle olumsuz bir cevap değildi. Bu, (Niçin olmasın) mutlak olumlu bir soruydu.

Rıcamı tekrarladım.

— Siz isterseniz pekala olur, açınız merhamet...

Nazlanmaya benzer kesik bir ses cevap verdi:

– Korkuyorum.

– Neden korkuyorsunuz?

– Önce sizden daha daha çok şeylerden.

– Önce benden mi?

– Evet, sizden...

– Neden bu?

– Gece yarısı kapısını bir erkeğe açan kadın hakkında ne fikirde bulunursunuz?

– Hiçbir fena fikirde bulunulmaz, kapıyı açmakla benim terbiyeme emniyet göstermiş olacaksınız, aksi halde beni kötü adam bellemiş olduğunuz anlaşılır.

– Estağfurullah, sözünüze inanarak açıyorum.

Hafif bir gıcırta ile kanat açıldı. Ohh, kalenin birinci kapısını fethetmiştim. İçeride yirmi beşlik bir ampul yanıyordu, şimdiye kadar da Servinaz ile bu kadar yakın yüz yüze gelmemiştim. Tuhaf hal, bu ilk dikkatli görüşümde onu zihnimde yaratmış olduğum melek güzelliğinde bulmadım. Gündüz hülyalarımı, gece rüyalarımı dolduran yüz bu muydu? Çirkin değil, fakat ona vermiş olduğum estetik dereceden aşağı, yüzü az çilli, saçları kırmızımtırak, benzi soluk. Uzaktan uzağa saydam sisler arasından seçilen bir peyzajda dünyamızdan başka üstün bir âleme ait belirsiz, hülya gibi, cennetimsi bir güzellikte görülür. Yanına varılınca uzaklığın bu büyü bozulur. O hoşluk dağılır. Peyzaj bildiğimiz herhangi bir manzaranın adiliğini alır. Servinaz'ı uzaktan, yakından görüşüm bende aynı hayal kırıklığını andırır bir etki bıraktı. Böyle bir kırıklığa uğrayışını belki de Servinaz'ın beni pek üzmeden kapıyı çabuk açmış olmasının bir sonu idi. Kapı açılmamış olsaydı ümitsizlikle çılgına dönecektim. Bu kızın kafamda billurlaşmış aşkı en ince damarlarıma kadar kökler salmıştı. Hayalimizde devleş-tirmiş olduğumuz şeylerin asıl realiteleri ile karşılaşınca çok